

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)

ครูผู้สอน

ครูฉัตรสุด

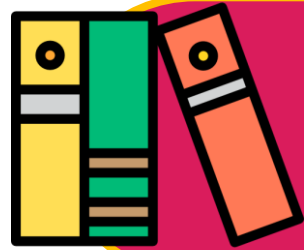
ฉำทรัพย์

ครูแรมเดือน บุญชู

วากยະฝักฝน (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญจากเรื่องกาพย์เรื่องพระไชยสุริยาได้
๒. วิเคราะห์คุณค่าของกาพย์เรื่องพระไชยสุริยาได้
๓. อธิบายข้อคิดและคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้

ชวนคิด พินิจสาร

ภาพเรื่องพระเจ้าชัยสุริยามีความสำคัญ
อย่างไร

กิจกรรม

ให้นักเรียนฟังทำนองเสนาะภาพย์ฉบับ ๑๖ ทำนองกลอน
สวดไอ้เอ้ววิหารราย และบทอ่านภาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
ทำนองกลอนสวดไอ้เอ้ววิหารรายจากเรื่องภาพย์พระไชยสุริยา
และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเกี่ยวกับการ
สื่ออารมณ์ของตัวละครอย่างไร

ภาพพระไชยสุริยา

การอ่านทำนองโอ้เอ้วิหารราย ภาพสุรางคนางค์ ๒๘

ลงมือทำ จดจำได้

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๔ - ๕ คน
แต่ละกลุ่มทำใบงาน “อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพยนตร์พระไชย
สุริยา (๒)” และให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการทำใบงาน
เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบ โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ กาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ กาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาจากกาพย์เรื่องพระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

ฉบับ ๑๖

พระไชยสุริยาภูมิ	พาพระมเหสี
มาที่ในลำสาเกา	
ข้าวปลาหาไปไม่เบา	นารีที่เยาว์
ก็เอาไปในเกตรา	
เล่าแก่ชาวแม่แซมมา	เสนีเสนา
ก็มาในลำสาเกา	
ตีม้าล่อข้อใบใส่เสา	วายุพยุพเลา
สาเกาก็ใช้ใบไป	
เกตราในน้ำไหล	คำเช่าเปล่าใจ
ที่ในมหาวารี	
พสุธาอาศัยไม่มี	ราชานารี
อยู่ที่พระกลแลดู	
ปลากะให้โลมาราหู	เหราปลาทุ
มีอยู่ในน้ำค้ำไป	
ราชาว่าแห้วหุทัย	วายุพาคลาไคล
มาในทะเลเอกา	
แลไปไม่ปะพสุธา	เปล่าใจนัยนา
โพล้เพล้เวลารাত্রี	
ราชาว่าแก่เสนี	ใครรู้คดี
วารีนีเท่าไคนา	

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหากาพย์เรื่องพระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

ข้าเฝ้าเล่าแก่ราชา	ว่าพระมหา
วารินี่ไซโรใหญ่โต	
ไหลมาแต่ในคอโค	แม่ไปใหญ่โต
มโหฬารสำน้ำไหล	
บาลีมีได้แก่ไซ	ข้าพเจ้าเข้าใจ
ผู้ใหญ่ผู้เฒ่าเสามา	
ว่ามีพระยาสุภมา	ใหญ่โตมโหฬาร
กายเท่าเขาคีรี	
ชื่อว่าพญาสำภาที่	ใครรู้จักดี
วารินี่โตเท่าโต	
โยโสไผผาผาไป	พอพระสุริโส
จะใกล้ไหลไหลเวลา	
แลไปไม่ปะพสุธา	ย่อท้อรอร
ชีวกก็จะประลัย	
พอลามาในน้ำไหล	สุภมาผาไป
อาศัยที่ศิระปะลา	
เซงแลไปไกลตา	เจ้าของอุปลา
ว่าขอมมาอภัย	
วารินี่เราจะไป	ใกล้หรือว่าไกล
ข้าไหว้จะขอมรคา	
ปลาวว่าข้าเจ้าเขาวภา	มิได้ไปมา
อาศัยอยู่ต่อธรมี	
สุภมาอาศัยชีวี	ลาปลารลี
สู่ที่ภูผาอาศัย	
ข้าเฝ้าเล่าแก่ภูวไนย	พระเจ้าเข้าใจ
ฤทัยว่าเหวเภา	
จำไปในทะเลเวรา	พายุใหญ่มา
เกตุราก็เหเซไป	

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

สมอ๊กเกาเสาใบ	ทะลุปรุไป
น้ำไหลเข้าลำสาเภา	
ฝน้ำซำไตใบเสา	เจ้ากรรมซำเอา
สำเภาระยาคว่าไป	
ราชาคว้ามืออไร	เอาผ้าสไบ
ต่อไว้ไม่ไกลกายา	
เกล้าแก่ชาวแม่เสนา	น้ำเข้าหุดา
จระเข้เหราคร่าไป	
ราชานารีร่ำไร	มีกรรมจำใจ
จำไปพอปะพสุธา	
มีไม้ไทรใหญ่ใบหนา	เข้าไปไสยา
เวลาพอคำร่ำไร	

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ กาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ กาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหากาพย์พระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

กลางไพรไก่อ้นบรรเลง	ฟังเสียงเพียงเพลง
ขอแจ้งจำเรียงเวียงวัง	
บุงทองร้องกะดั่งโห่งดั่ง	เพียงช้องกลองระฆัง
แตรสังข์กังสดานขานเสียง	
กะลิ่งกะลางนางนวลนอนเรียง	พญาลอคลอคเคียง
แอนเอียงอีโห่งโห่ง	
ค้อนทองเสียงร้องปองเปิง	เพลินฟังวังเวง
อীগังเรีงร้องล่องเซิง	
ฝูงละมั่งฝั่งดินกินเพลิง	คางแข็งแรงเริง
ยีนเบ็งบึงหน้าตาโหลง	
ป่าสูงยุงยางข้างโหลง	อึ้งคะนึ่งฝั่งโฆง
โยงกันเล่นไม้ค้ำไผ	
ขึ้นกกตกทุกซี่ยาก	แสนลำบากจากเวียงไชย
มันเลือกเลือกเนาไฟ	กินผลไม้ได้เป็นแรง
รอนรอนอ่อนฮัสตง	พระสุริยงเย็นยอแสง
ช่วงดั่งน้ำครึ่งแดง	แผ่แผ่เขาเงาแมรุธร
สิงค่างครางโครกครอก	ฝูงจิ้งจอกออกเห่าทอน
ชะนีวิวทวอน	นกกทรร่อนนอกรังเรียง
ลูกนกยกปีกป้อง	อ้าปากร้องข้องแซ่เสียง
แม่นกปกปีกเคียง	เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

ยານี้ ๑๑

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหากภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

ยานี ๑๑

ขึ้นกตบท้อจรรย	เสียงครื้นครื้นขึ้นเขาหลวง
นกหกตกรังรวง	สัตว์ทั้งปวงง่วงงุนโง
แดนดินถิ่นมนุษย์	เสียงดังดุจเพลิงโพล
ตึกกว่านบ้านเรือนโรง	โคลงคลอนเคลื่อนเข็อนโยน
บ้านช่องคลองเล็กใหญ่	บ้างตื่นไฟตกใจโจน
ปลูกเพื่อนเตอนตะโกน	ลูกโลดโผนโดนกันเอง
พิณพาทย์ระนาดซ้อง	ตะโพนกลองร้องเป็นเพลง
ระฆังดังวังเวง	โห่งห่างแห่งเก่งกำงดัง

ฯลฯ

จากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์

มัธยมศึกษาปีที่ ๑ หน้า ๘๓-๘๘

ใบงาน อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่านพินิจ คิดเข้าใจ ภาพย์พระไชยสุริยา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทฝึกอ่านกับเรื่องเล่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วากยะฝึกฝน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาที่กำหนดให้ จากนั้นตอบคำถาม

ตอบคำถาม

๑. บทประพันธ์ที่อ่าน ใช้คำประพันธ์ชนิดใดบ้าง

.....

๒. บทประพันธ์ที่อ่าน สรุบใจความสำคัญได้อย่างไร

.....

.....

.....

๓. บทประพันธ์ที่อ่าน สะท้อนความเชื่อในเรื่องใด

.....

.....

๔. หากนักเรียนเป็นพระไชยสุริยา นักเรียนจะหนีออกจากเมืองหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ชวนคิดช่วงท้าย

นักเรียนได้รับความรู้ใด
จากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

คำไหนใช้ถูก

พิทยาธร

พิศตัญญูธร

พิทยารธร

น. อมนุษย์พวกหนึ่ง มีฐานะต่ำกว่าเทวดา เชื่อว่ามีวิชา
กายสิทธิ์สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ อยู่ในภูเขาคิมาลัย
มีหน้าที่ปฏิบัติพระศิวะ. (ส. วิทยารธร).

ภาพถ่ายวิทยารธร จิตรกรรม ณ วัดเกาะ เพชรบุรี : นายธีรุต ฉ่ำทรัพย์

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/พจนานุกรม>

ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

บทเรียนครึ่งต่อไป

วากยะฝึกฝน (๓)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

